

03.12.2024

Asia/9

§ 675

Haruspuisto, puistosuunnitelma Vuosaari

HEL 2024-011045 T 10 05 02

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan yhdeksännen asian kokouksen kahdeksantena asiana.

Asian aikana kuultavina olivat yksikön päällikkö Katariina Arrakoski ja projektinjohtaja Camilla Lindroth. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Oona Käyhkön ehdotuksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Camilla Lindroth, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 22084
camilla.lindroth(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä liitteenä 2 olevan Haruspuiston puistosuunnitelman, suunnitelmapiirustus nro VIO 6364/1.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat ja tavoitteet

Haruspuisto sijaitsee Vuosaaren (54.) kaupunginosassa, osa-alueella Meri-Rastila. Puistosuunnitelma perustuu voimassa olevaan asemakaavaan nro 12570, joka tuli voimaan 3.11.2022. Haruspuisto on asemakaavassa osoitettu puistoksi asemakaavamerkinnällä VP. Suunnittelualue on esitetty suunnitelmapiirustuksessa VIO 6364/1 (liite 2).

Suunnittelualan pinta-ala on noin 6 hehtaaria, josta koira-aitauksen pinta-ala on 2 300 m².

Meri-Rastila on yksi Helsingin kaupunkiuudistusalueista, ja sinne rakennetaan tulevana vuosina uusia asuntoja noin 4 400 asukkaalle met-roaseman läheisyyteen. Kaupunki-uudistusta on valmisteltu kahdella isolla kaavamutoksella. Muutos tuo rakentamista uusille tonteille vihe-ralueiden reunoille. Samassa yhteydessä parannetaan alueen puistoja, aukioita, liikenneyhteyksiä sekä julkisia että kaupallisia palveluita. Ras-tilan liikekeskus kehittyy, ja alueelle rakennetaan uusi korttelitalo ko-koamaan palvelut yhteen. Puiston muutosten tavoitteena on parantaa Meri-Rastilan viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta sekä luoda Haruspuistos-ta uudelleen alueen vetovoimakohde ja vihreä sydän.

Haruspuiston kanssa on samaan aikaan suunniteltu ja vuorovaikutettu Meri-Rastilan länsiosan katuja. Haruspuiston uusi koira-aitaus ja osa kaduista hyväksytään maankäyttöjohtajan päätöksillä ja niistä laaditaan erilliset suunnitelmat.

Faunatica oy laati vuonna 2020 Vuosaaren alueelle laihokaviosammal-selvityksen. Haruspuistossa on havaittu laihokaviosammalta. Puistossa tehtyjen löydösten ei ole katsottu olevan Vuosaaren mittakaavassa merkittäviä, ja ne sijoittuvat toiminta-alueiden ulkopuolelle metsäisille alueille. Puistosuunnitelma on laadittu yhteistyössä ympäristöpalvelun asiantuntijan kanssa.

Haruspuisto sijaitsee liito-oravan elinalueen ulkopuolella.

Meri-Rastilan julkisten ulkotilojen suunnittelun lähtökohtana on ollut vahvistaa alueen ominaispiirteitä, kuten monikulttuurisuutta, metsäi-syyttä ja meren läheisyyttä. Kaupunkitalan suunnittelua on toteutettu teemojen meri, metsä ja mestat kautta. Metsä on alueen merkittävä vihreä sydän, joka ulottuu osin myös rakennettuun ympäristöön. Ha-ruspuiston metsäiset osat säilytetään pääosin nykyisellään ja toiminnot keskitetään tiiviisti nykyisille, jo avoimille alueille. Mestat-teema ilmen-tää Meri-Rastilan luonnetta ja postmodernia ennakkoluulottomuutta. Teema näkyy puistossa alueen värien käytössä. Haruspuistoa on suunniteltu vahvasti yhdessä alueen asukkaiden kanssa luoden yhteis-työn avulla asukkaille omannäköisiä ja -tuntuisia paikkoja.

Meri ja erityisesti vedenalainen elämä on Haruspuiston toiminnallisen osan suunnittelun kantava teema. Meri on puistoa lähellä ja samalla kuitenkin fyysisesti etäämmällä ja hieman piilossa, mutta visuaalisten vihjeiden kautta puistossa aistittavissa. Teema näkyy leikkivälineissä, materiaaleissa, väreissä ja muodoissa.

Suunnitelma

Haruspuiston suunnittelu perustuu tavoitteeseen luoda laadukkaita ja kestäviä teemaleikkipuistoja, joissa huomioidaan eri kulttuuritaustoista

tulevat ihmiset sekä eri-ikäisten lasten tarpeet liikunta- ja leikkitavoissa. Suunnitteluratkaisut lisäävät puiston viihtyisyyttä ja turvallisuuden tunnetta.

Nykyinen leikkipuistorakennus puretaan. Uudet leikkipuiston sisätilat sijoittuvat puiston länsipuolelle rakentuvaan monitoimitaloon yhdessä koulun ja päiväkodin kanssa. Tämän johdosta puiston toiminnot järjestellään uudelleen. Uuden korttelitalon lähelle, nykyiselle hiekkakentälle, sijoitetaan laajempi leikki- ja oleskelualue. Peli- ja kuntoilutoiminta sijoittuvat puolestaan nykyisen leikkipuistorakennuksen ja leikkipihan kohdalle. Toimintojen sijoittamisessa on hyödynnetty nykyisiä leikkipuiston ja hiekkakentän avoimia alueita, jotta puustoa saadaan säilytettyä mahdollisimman paljon.

Uusi toiminnallinen alue on saanut muotonsa ja värinsä vedenalaisesta maailmasta. Toimintoaluetta rajaa mutkittleva, matala betonimuuri, joka kiertyy simpukan ääriviivojen tai rantaviivan lailla kohti toimintoalueen keskustaa. Kuparibetoninen muuri on sinertävä ja sen päällä on paikoin puisia istuintasoja. Leikkivälineiden aiheet ja kaarevat muodot tukevat meriteemaa. Puiston keskipisteeksi tulee valaan muotoinen monitoimiteline. Sen lähetyvillä on jousikeinuja, kiipeilytelineitä verkkoineen, maatrampoliineja, tasapainorata ja erilaisia keinuja kaiken ikäisille lapsille. Nämä välineet valitaan niin, että ne myötäilevät meriteemaa ollen esimerkiksi merieläin- tai kalateemaisia. Hiekkalaatikon yhteyteen lisätään vesileikki, joka mahdollistaa oman mielikuvituksellisen rantaleikin. Vedenalaista maailmaa vahvistavat heinien lailla kaartuvat korkeat ja värikkäät "merileväpylväät" sekä turva-alustan, jota käytetään hyvin harkiten, siniset sävyt ja kuvioinnit. Osa turva-alustasta muotoillaan reunoiltaan aaltoileviksi rajoiksi rantahiekka-alueille.

Toiminnallista aluetta rajataan metsäisistä alueista betonisella muurilla. Tällä tavoitellaan sitä, ettei leikkialuetta tarvitse aidata. Muuri lisää turvallisuutta hidastamalla ja ohjaamalla kulkua. Korotettu muuri toimii myös istuintasona ja parantaa kasvillisuuden menestymistä suojaamalla niitä ja se mahdollistaa kasvualustakerroksen paksuuden lisäämisen.

Haruspuiston keinumaailmasta löytyy erilaisia vaihtoehtoja, kuten rengaskeinuja, perinteisiä lautakeinuja, linnunpesäkeinu, riippukeinuja sekä puutarhakeinuja. Pienten lasten keinut ovat leikkialueella. Keinujen lisäksi keinumaailmassa on vaijeriliuku sekä suuri kiipeilyleikkiväline, jossa voi myös liukua ja keinua.

Aidattu monitoimikenttä rakennetaan nykyisen leikkipuistorakennuksen paikalle. Sen viereen sijoittuu kuntoilualue, kiipeilyseinä, katukoris ja pingispöytä.

Nykyisen kahluualtaan käyttöä selvitetään jatkosuunnittelussa. Uusi leikkipuiston sisätila sijoittuu jatkossa kauemmaksi korttelitaloon, jolloin valvonta on haasteellista. Vaihtoehtoina voidaan miettiä nykyistä allasta hyödyntäen vesisuihkuja tai pieneliareenaa.

Puiston keskeisimmälle leikki- ja oleskelualueelle sijoitetaan ilmavia katoksia viihtyisyyttä ja varjoa lisäämään. Katoksiin integroidaan värikalvoja, joiden läpi siivilöityy maahan vedenalaista maailmaa muistuttavia värillisiä heijastuksia. Oleskelualueelle sijoitetaan myös erilaisia istuimia ja pöytäryhmiä. Toiminnallisia alueita kiertävän betonimuurinkin päälle lisätään puisia istuskelutasoja.

Nykyinen asukkaiden pitämä majakkarakennelma, joka on puiston maamerkki, kunnostetaan ja siirretään uuteen paikkaan.

Skeittipaikkaa laajennetaan ja kehitetään monipuolisemmaksi hyödyntämällä nykyisiä rakenteita. Haruspuiston skeittipaikka liitetään osaksi vedenalaista maailmaa: katutaiteilija maalaa skeittialueen pinnan mustekalaksi.

Leikkialueen reunaan lisätään city-wc sekä vesipiste.

Harbonpolun linjausta muutetaan toimintojen uudelleenjärjestämisen takia asemakaavan mukaisesti. Puiston eteläpäässä Harbonpolku kulkee esteettömyyden perustason saavuttamiseksi kalliioleikkauksessa. Polun viihtyisyyttä ja turvallisuuden tunnetta lisätään istutuksilla, kallion pintakäsittelyllä ja mahdollisilla valokuviolla.

Esteettömyys on huomioitu toiminnallisten alueiden pinnoitteissa. Puistoon on lisätty muutamia esteettämiä leikki- ja kuntoiluvälineitä. Kalusteissa on erilaisia vaihtoehtoja, kuten penkkejä eri istuinkorkeuksilla, käsi- ja/tai selkänojilla sekä pidennetyllä pöytätasolla oleva penkkipöytäryhmä

Luonnon monimuotoisuus ja kestävä kehitys

Puiston luontoarvoja huomioidaan monella tavalla. Haruspuiston metsäiset alueet säilytetään eikä niihin lisätä toimintoja eikä ohjata kulkua. Toiminnot keskitetään puiston pohjoisosaan nykyisille avoimille kenttä- ja leikkialueille, jolloin olevaa puustoa säilyy mahdollisimman paljon. Muutamia asukkaille tärkeitä puita siirtoistutetaan suojaisempiin paikkoihin uusien toimintojen tieltä.

Metsiä hoidetaan erillisen luonnon- maisemanhoidon suunnitelman mukaan. Tavoitteena on monimuotoinen, luontaisesti vanheneva, elinvoimainen, viihtyisä ja turvallinen kaupunkimetsä. Hoidon tärkeänä ta-

voitteena on luontaisen kalliopuuston ja -kasvillisuuden säilyttäminen, vaikka alueen käyttö lisääntyykin.

Puiston avoimet kasvillisuusalueet ovat pääosin pölyttäjille tärkeitä niittyjä, jotka tukevat osaltaan alueellista niittyverkostoa. Toiminnallisten alueiden reunoille istutetaan runsaasti eri puu- ja pensaslajeja. Valinnoissa suositaan pölyttäjille tärkeää kukkivaa lajistoa.

Haruspuistossa on lahokaviosammaleen esiintymiä. Faunatica Oy:n vuonna 2020 laatiman kartoituksen mukaan esiintymiä ei ole toiminnallisten alueiden kohdalla. Puiston nykyiset maapuut säilytetään. Puistoon sijoitetaan kaadettavien puiden runkoja lahopuiksi lisäämään osaltaan monimuotoisuutta ja parantamaan myös lahokaviosammaleen elinolosuhteita.

Puistossa olevat koepuuistutukset siirretään toimintojen ulkopuolelle metsäisille alueille. Alueella olevat haitalliset vieraslajit poistetaan osana puiston kunnostusta.

Haruspuistossa pääosa hulevesistä johdetaan kasvipintaisiin painanteisiin, jotka viivyttävät hulevesiä ja lisäävät osaltaan luonnon monimuotoisuutta.

Eläimille haitallista valoa vähennetään välttämällä raittien ylivalaisua ja toteuttamalla koira-aitauksen valaistus paino-nappiperiaatteella, jolloin valot ovat päällä vain silloin, kun niitä tarvitaan.

Nykyistä betonista kahluuallasta ei pureta, ja sen jatkokäyttö mietitään osana rakennussuunnittelua. Skeittipaikalla hyödynnetään olevia rakenteita, jolloin vältetään purkutoimenpiteitä ja kuljetuksia. Uusia kalusteita valittaessa otetaan huomioon kestävän kehityksen mukaiset, uusiutuvat ja kestävä materiaalit.

Uusi puistoraitti täyttää esteettömyyden perustason vaatimukset.

Suunnitelman tarkempi kuvaus ilmenee suunnitelmapiirustuksesta VIO 6364/1 (liite 2) ja suunnitelmaselostuksesta VIO 6364/1 (liite 1).

Puisto sopeutuu alueella voimassa olevan asemakaavan nro 12570 mukaiseen ympäristöönsä ja täyttää toimivuuden, turvallisuuden ja viihtyisyyden vaatimukset.

Vuorovaikutus

Puistosuunnittelu on toteutettu yhteistyössä alueen koululaisten ja asukkaiden kanssa.

Alueen koululaisten toiveita Haruspuiston uudistamisesta selvitetiin verkkokyselyllä 24.5.–7.6.2023. Kyselylinkki jaettiin rehtorin kautta Merilahden peruskoulun 1.-9. luokille. Kyselystä tiedotettiin myös nuorisotyössä Rastilan somen kautta. Lapsia ja nuoria pyydettiin kertomaan Haruspuiston nykyisestä käytöstä ja toiveistaan uudesta puistosta. Kyselyyn saatiin 58 vastausta.

Kaikille avoin asukastyöpaja järjestettiin 6.9.2023 Merilahden koululla. Kutsu lähetettiin muun muassa Vuosaari-seuralle, Pro Meri-Rastila -yhdistykselle, Meri-Rastilan somalivanhempien yhdistykselle ja Ankkuri-seurakunnalle. Kutsua pyydettiin välittämään paikallisen stadiluotsin ja yhteisökoordinaattorin, Somaliliiton, African caren, Itä-Helsingin leikkipuisto-ohjaajien ja Merilahden peruskoulun ja päiväkotien toimesta. Lisäksi tilaisuudesta oli lehti-ilmoitus Helsingin uutisissa (itäinen painos) ja tilaisuutta mainostettiin kaupungin somekanavilla sekä Meri-Rastilan alueen ilmoitustauluilla. Tilaisuudesta vietiin mainoksia puistoon rajautuvien talojen ulko-oviin ja ilmoitustauluille. Tilaisuuteen osallistui 22 aikuista ja useita lapsia. Yläkouluikäisiä ei ollut paikalla, mutta muutamalla vanhemmalla oli teini-ikäisiä lapsia, joiden toiveita tuotiin esiin. Työpajassa oli kolme teemapistettä: oleskelu, leikki ja liikunta sekä kuntoilu ja treeni.

Puistosuunnitelmaluonnos oli esillä sähköisesti Helsingin kaupungin verkkosivuilla sekä Vuotalon aulassa 29.5.–18.6.2024. Samaan aikaan esillä oli myös Meri-Rastilan katusuunnitelmaluonnoksia.

Puistosuunnitelmaluonnosta koskeva yleisötilaisuus pidettiin verkkotilaisuutena Teamsissa 11.6.2024. Tilaisuudessa esiteltiin puisto- ja katusuunnitelmaluonnoksia havainnevideon avulla. Verkkoyleisötilaisuuteen osallistui 18 henkilöä. Tilaisuuden chatin lisäksi palautteita toimitettiin sähköpostitse. Myös chat-keskustelun aiheisiin on vastattu vuorovaikutusmuistiossa.

Puistosuunnitelmaehdotus oli nähtävillä 9.10.–22.10.2024. Kirjallisia mielipiteitä saapui kolme kappaletta. Mielipiteet kohdistuivat yleisesti hankkeen lähtökohtiin, kuten metsäisyyden säilyttämiseen ja luonnonmukaisuuteen, toiminnallisen alueen luonteeseen, pinnoitteisiin, käyttöön ja toimintoihin sekä uuden leikkipuistorakennuksen sijaintiin.

Mielipiteiden käsittely

Mielipiteiden käsittelystä on laadittu erillinen asiakirja (liite 4).

Nähtävilläolon jälkeen suunnitelma tarkistettiin mielipiteet huomioon ottaen vettä läpäisevien pintamateriaalien ja leikkitoimintojen osalta. Valettavaa turva-alustaa on muutettu osittain hiekkatekonurmeksi ja hiek-

kalaatikon läheisyyteen on lisätty vesileikki. Oleskelualueelle on lisätty kasvillisuutta.

Kustannukset ja aikataulu

Puiston rakentamisen kustannukset suunnittelualueelta ovat noin 5,1 miljoonaa euroa eli noin 88 euroa/m² (alv 0%). Luvut eivät sisällä koira-aitauksen kustannuksia.

Haruspuiston kunnossapitoluokkiin ei osoiteta muutoksia. Haruspuiston toiminnalliset alueet kuuluvat luokkiin R2 toimintaviheralue ja R3 käyttöviheralue. Metsäiset alueet ovat kunnossapitoluokaltaan M2 lähimetsä. Puiston itälaidan reitti kuuluu luokkaan R4 suoja- ja vaihettumisviheralue.

Suunnittelualan vuosittaiset ylläpitokustannukset ovat 48 000 euroa eli 0,8 euroa/m² (alv 0%).

Suunnitelma pyritään toteuttamaan vuoden 2025 aikana.

Hanke rahoitetaan talousarvion kohdasta 8040101 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaus varatuista investointirahoista.

Puiston rakentamiseen on varauduttu kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotuksessa vuodesta 2025 alkaen.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 11 kohdan mukaan lautakunta päättää katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksymisestä lukuun ottamatta taloudellisesti tai periaatteellisesti vähäisiä suunnitelmia.

Puistosuunnitelma mahdollistaa puiston peruskorjauksen. Suunnitelman voidaan katsoa olevan taloudellisesti merkittävä.

Sovelletut säännökset

Maankäyttö- ja rakennuslaki 90 §, 62 §

Maankäyttö- ja rakennusasetus 46 §, 43 §, 42 §, 30 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Camilla Lindroth, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 22084
camilla.lindroth(a)hel.fi

03.12.2024

Asia/9

Liitteet

1	Suunnitelmaselostus nro VIO 6364/1
2	Suunnitelmapiirustus nro VIO 6364/1
3	Vuorovaikutusmuistio nro VIO 6364/1
4	Mielipiteiden käsittely nro VIO 6364/1

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen

Otteet

Ote

Asianosaiset

Mielipiteen jättäneet
9.10– 22.10.2024

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, katusuunnitelman tai muun yleisen alueen suunnitelman hyväksyminen
Liite 2

Esitysteksti
Liite 2
Liite 4

Tiedoksi

Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu/Haapanen
Rakennukset ja yleiset alueet, tilat -palvelut/Hildén
Hallinto- ja lakipalvelut, arkisto- ja kirjastopalvelut-yksikkö/Krook